

Plenarno zasedanje

B8-0334/2017

15.5.2017

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o begunskem taborišču Dadab
(2017/2687(RSP))

Marija Gabriel (Mariya Gabriel), Frank Engel, Bogdan Brunon Wenta, Cristian Dan Preda, Michael Gahler, Pavel Svoboda, Paul Rübig, Krzysztof Hetman, Adam Szejnfeld, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, György Hölvényi, Maurice Ponga, Željana Zovko
v imenu skupine PPE

**Resolucija Evropskega parlamenta o begunskem taborišču Dadab
(2017/2687(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju izjave Medvladne agencije za razvoj za vzhodno Afriko (IGAD) iz Nairobijskega dne 25. marca 2017 o trajnih rešitvah za somalske begunce in ponovnem vključevanju oseb v postopku vračanja v Somalijo,
 - ob upoštevanju izjave Združenih narodov iz New Yorka o beguncih in migrantih z dne 19. septembra 2016,
 - ob upoštevanju skupnega sporočila tristranske ministrske komisije za prostovoljno repatriacijo somalskih beguncev, ki živijo v Keniji, z dne 25. junija 2016,
 - ob upoštevanju sklepov z vrha EU o migracijah v Valeti 11. in 12. novembra 2015,
 - ob upoštevanju izjave z ministrske konference v okviru kartumskega procesa (pobuda za migracijsko pot EU–Afriški rog) iz Rima z dne 28. novembra 2014,
 - ob upoštevanju tristranskega sporazuma med somalsko in kenijsko vlado ter UNHCR o prostovoljnih repatriacijah, podpisanega 10. novembra 2013,
 - ob upoštevanju sklepa kenijskega vrhovnega sodišča z dne 9. februarja 2017, v katerem je razsodilo proti zaprtju begunskega taborišča Dadab,
 - ob upoštevanju odločitve kenijske vlade o pritožbi zoper sklep vrhovnega sodišča z dne 9. februarja 2017,
 - ob upoštevanju nujnega skrbniškega sklada Evropske unije za Afriko,
 - ob upoštevanju globalnega dogovora Združenih narodov o delitvi odgovornosti za begunce,
 - ob upoštevanju 11. nacionalnega okvirnega programa Evropskega razvojnega sklada (ERS) za Somalijo in regionalnega okvirnega programa za vzhodno Afriko,
 - ob upoštevanju sredstev EU za humanitarno pomoč za odzivanje na begunsko krizo v Keniji,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker je v regiji Afriškega roga s skoraj 250 milijoni prebivalcev in hitrim naraščanjem števila prebivalcev največ notranje razseljenih oseb in beguncev v Afriki, to število pa je eno od največjih na svetu; ker se regija srečuje z izzivi nedovoljenih migracij, prisilnega in notranjega razseljevanja, trgovine z ljudmi, tihotapljenja ljudi, terorizma in nasilnih konfliktov;

- B. ker na izzive vplivajo številni dejavniki, ki se razlikujejo glede na lokalne razmere, vendar običajno izhajajo iz pomanjkanja dobrega upravljanja in socialno-ekonomskih možnosti, skrajne revščine, nestabilnosti in podnebnih sprememb;
- C. ker je bil begunski kompleks v Dadabu ustanovljen leta 1991 kot začasna rešitev za tiste, ki iščejo zatočišče in bežijo pred preganjanjem, nasiljem in nestabilnostjo v vzhodni Afriki, ter zlasti tiste, ki bežijo pred državljansko vojno v Somaliji; ker kompleks trenutno sestavlja pet različnih begunskih taborišč z ljudmi iz različnih držav, ki pokrivajo območje 50 kvadratnih kilometrov in od katerih so najstarejša in najgosteje poseljena Hagadera, Dagahaley in Ifo;
- D. ker je bil begunski kompleks v Dadabu namenjen približno 90.000 ljudem, vendar je po ocenah Združenih narodov trenutno v njem približno 260.000 ljudi, od katerih jih 95 % izvira iz Somalije, 60 % pa jih je mlajših od 18 let;
- E. ker so v Keniji maja 2016 razpustili svoj urad za begunske zadeve, ki je bil pristojen za evidentiranje, kar pomeni, da obstaja več deset tisoč ljudi, ki niso evidentirani, zaradi česar so te številke dejansko še večje;
- F. ker sta v zadnjih dveh desetletjih Somalijo zaznamovali velika nestabilnost in odsotnost državnih struktur, katerih vplive še zaostrejujejo ponavljajoče se naravne nesreče, povezane s podnebnimi spremembami; ker te težave slabijo odpornost in sposobnost najbolj ranljivih skupnosti v Somaliji za obvladovanje teh izzivov, zaradi česar so postale glavni dejavniki razseljevanja v Somaliji in v sosednje države;
- G. ker razmere somalskih beguncev po treh desetletjih spadajo med najdlje trajajoče na svetu, saj je bila v izgnanstvu rojena že tretja generacija beguncev; ker je skoraj milijon Somalcev razseljenih v regiji, 1,1 milijona pa je razseljenih v sami Somaliji;
- H. ker je Somalija v zadnjih 15 letih ena od petih držav na svetu, iz katerih prihaja največ beguncev, pri čemer je trenutno evidentiranih 1,1 milijona beguncev, od tega jih je 80 % na območju Afriškega roga in Jemna; ker je v Keniji trenutno približno 500.000 beguncev, to število pa se še povečuje zaradi vse večje negotovosti v regiji, zlasti v Južnem Sudanu;
- I. ker se celotna vzhodna Afrika spopada s hudo sušo in lakoto, razglašeno v delih Južnega Sudana, ki ogroža do milijon ljudi; ker je bilo za Somalijo, ki se že tretjič v 25 letih spopada z lakoto, izdano opozorilo o nevarnosti lakote, pri čemer je vlada poročala, da 6,2 milijona ljudi potrebuje nujno podporo pri preskrbi s hrano; ker je kenijski predsednik Kenyatta sušo v državi razglasil za nacionalno katastrofo, zaradi katere 2,7 milijona ljudi živi v hudi lakoti; ker se bodo po predvidevanjih te razmere v Etiopiji, Keniji, Somaliji in Jemnu verjetno še poslabšale, kar bi lahko povzročilo vsesplošno lakoto;
- J. ker je kenijska vlada 6. maja 2016 sporočila svojo odločitev, da bo begunsko taborišče Dadab zaprla „z najmanjšo možno zamudo“, pri čemer se je sklicevala na varnostna vprašanja in potrebo po končanju dolgotrajnih begunskih razmer v regiji; ker je kenijska vlada 30. novembra 2016 razglasila, da bo zaprtje na zahtevo mednarodne skupnosti iz „humanitarnih razlogov“ odložila za šest mesecev do maja 2017;

- K. ker mednarodna skupnost, vključno z EU, izraža razumevanje skrbi in razlogov kenijske vlade za zaprtje begunskega taborišča, vendar tudi poudarja, da je treba vračanja v Somalijo izvajati v skladu z mednarodnimi standardi, kar pomeni, da morajo biti prostovoljna, informirana, objektivna in nevtralna ter izvedena varno in spoštljivo ter trajnostno, osebe v postopku vračanja pa morajo biti seznanjene s tem, kaj se bo zgodilo, če ne odločijo prostovoljno za vrnitev;
- L. ker je kenijsko vrhovno sodišče 9. februarja 2017 kot odziv na peticijo dveh kenijskih organizacij za človekove pravice, tj. kenijskega nacionalnega odbora za človekove pravice in Kituo Cha Sheria, presodilo, da so odredbe kenijske vlade za zaprtje begunskega taborišča Dadab diskriminatorne in so povzročile kolektivno kaznovanje, poleg tega pa so pretirane, samovoljne in nesorazmerne;
- M. ker je razprava o zaprtju begunskega taborišča Dadab izpostavila počasno izvajanje tristranskega sporazuma, ki so ga leta 2013 podpisali UNHCR ter kenijska in somalska vlada in katerega cilj je izvajanje prostovoljne vrnitve Somalcev na stabilna območja Somalije; to vprašanje so odkrito kritizirali kenijska vlada in drugi deležniki;
- N. ker se je, odkar je UNHCR leta 2014 začel podpirati prostovoljno vrnitev somalskih beguncev, vrnilo približno 55.652 ljudi, vendar bo cilj glede povečanja stopnje trajnega vračanja odvisen od razmer v Somaliji;
- O. ker so konec avgusta 2016 somalske oblasti v Jubalandu ob pritoku beguncev prekinile repatriacijo v regionalno prestolnico Kismaayo; ker po podatkih UNHCR skoraj 70 % oseb v postopku vračanja predstavljajo otroci;
- P. ker bo imelo zaprtje begunskega taborišča Dadab posledice za sosednje države, kot je Etiopija, v kateri je trenutno približno 245.000 somalskih beguncev, in bo morda prispevalo k novemu pritoku beguncev; ker te razmere kažejo povezanost vprašanj v zvezi z begunci, upravljanjem meja in stabilnostjo ter poudarjajo potrebo po poglobljenem regionalnem sodelovanju za njihovo razrešitev;
- Q. ker je gostiteljska skupnost širše regije Dadaba izkazala veliko humanitarnost, velikodušnost in strpnost do prisotnosti taborišča, vendar se srečuje z velikimi gospodarskimi, razvojnimi in okoljskimi izzivi;
- R. ker je EU za obdobje 2014–2020 iz Evropskega razvojnega sklada (ERS) dodelila 286 milijonov EUR, predvsem za izvajanje „dogovora“ ter izgradnjo države in utrjevanje miru, prehransko varnost, odpornost in izobraževanje; ker je bil 12. novembra 2015 na vrhu o migracijah v Valeti podpisan nujni skrbniški sklad Evropske unije za Afriko (EUTF), da bi se odpravili temeljni vzroki destabilizacije, prisilne razselitve in nedovoljenih migracij s spodbujanjem dobrega upravljanja, odpornosti, gospodarskih priložnosti, varnosti in razvoja;
- S. ker je EU zavezana tudi podpiri misije Afriške unije v Somaliji (AMISOM) prek mirovne pomoči za Afriko, in sicer z znatnimi finančnimi sredstvi za zagotavljanje varnosti in zmanjševanje grožnje, ki jo predstavljajo Al Šabab in druge oborožene opozicijske skupine;
- T. ker po odredbi predsednika ZDA Trumpa z dne 27. januarja 2017 približno 3000

beguncev, ki naj bi bili leta 2017 iz Kenije, večinoma iz Dadaba, preseljeni v ZDA, ki so jih uradniki ZDA in Združenih narodov večinoma že natančno varnostno preverili in ki so na odobritev preselitve čakali tudi 10 let, čaka negotova prihodnost;

- U. ker so bili v globalnem akcijskem načrtu za Nairobi, ki je bil sprejet 25. marca 2017 na vrhu IGAD, kot razlogi za razselitev ljudi v regiji zlasti poudarjeni suša in oboroženi spopadi;
1. priznava hvalevredna prizadevanja Kenije in lokalne regije Dadaba, da bi za dlje časa sprejeli doslej največje število beguncev;
 2. poudarja pa, da so sedanje razmere v regiji postale nevzdržne in zahtevajo učinkovit in usklajen odziv sosednjih vlad, regionalnih vladnih organizacij, kot je Afriška unija, in širše mednarodne skupnosti, vključno z EU, da bi zagotovili vzpostavitev trajnostnega in varnega programa vračanja, poleg prizadevanj za krepitev varnosti in vzpostavitev dolgoročnega socialno-ekonomskega razvoja v regiji;
 3. poudarja, da se begunci ne bodo več mogli vrniti domov, če se bo nadaljevala nestabilnost v širši regiji; poziva EU, naj zato okrepi svoja prizadevanja za sodelovanje v regiji in prevzem posredniške vloge v njej, da bi rešili osnovne gospodarske, politične, okoljske in varnostne težave, ki so temeljni vzroki skrajne revščine, kriminalne dejavnosti, radikalizacije in terorizma, nazadnje pa povzročajo begunske razmere;
 4. vztraja, da je regionalni odziv bistven za zagotovitev nadaljnje zaščite 260.000 somalskih beguncev; opozarja, da je za trajnostno reintegracijo oseb v postopku vračanja potreben celovit pristop, ki temelji na skupnosti, da bi se izboljšala sposobnost sprejemanja in olajšal dostop do storitev za osebe v postopku vračanja, notranje razseljene osebe in lokalne skupnosti v Somaliji;
 5. pozdravlja sprejetje globalnega in regionalnega akcijskega načrta za Nairobi, ki predvideva postopno zapiranje taborišč, da bi beguncem omogočili dostop do delovnih mest in storitev v državi gostiteljici ter prosto gibanje;
 6. opominja, da prostovoljna vrnitev ni edina možnost; poziva k večji delitvi odgovornosti v zvezi z vračanjem beguncev in k oblikovanju dodatnih metod za vstop beguncev v tretje države;
 7. ponovno poudarja svojo podporo nujnemu skrbniškemu skladu Evropske unije za Afriko pri reševanju temeljnih vzrokov nedovoljenih migracij in razseljevanja oseb v regiji vzhodne Afrike; zahteva, da države članice spoštujejo svoje zaveze skladu; vendar poziva Komisijo, naj pospeši prizadevanja za posvetovanje z akterji v regiji, vključno z lokalnim prebivalstvom, regionalno vlado in nevladnimi organizacijami, da bi se osredotočili na lokalno opredeljene težave in potrebo po olajšanju vračanja beguncev v matične države; poudarja dejstvo, da je Dadab ustvaril približno 10.000 delovnih mest, ki so večinoma povezana s humanitarnimi dejavnostmi;
 8. poudarja pomembnost pristopa, usmerjenega v ljudi in skupnost, pri uporabi sredstev nujnega skrbniškega sklada Evropske unije za Afriko za pomoč vračanju iz Dadaba in vzpostavljanju ukrepov razvoja in odpornosti v regiji; meni, da se nujni skrbniški sklad Evropske unije za Afriko ne bi smel osredotočati le na gospodarski, človekov in socialni

razvoj, ampak tudi na temeljne projekte, katerih poseben cilj je izboljšati kakovost in dostopnost osnovnih storitev in usposabljanja za razvoj lokalnih sposobnosti;

9. poudarja, da je od vseh ljudi v begunskem taborišču več kot 60 % žensk in otrok, ki se štejejo za najbolj ranljive in marginalizirane skupine v taborišču; poziva kenijsko vlado, regionalne institucije, mednarodne humanitarne organizacije in mednarodno skupnost, vključno z EU, naj sprejmejo poseben pristop k ukrepom pomoči, ki bo obravnaval dejavnike, ki vplivajo na ranljivost žensk in otrok v taborišču, kot so preganjanje na podlagi biološkega ali družbenega spola, nasilje nad ženskami, spolna zloraba in izkoriščanje, skrajna revščina in izključitev;
10. pozdravlja uspešno organizacijo predsedniških volitev 2017; poudarja pa, da varnostne in socialno-ekonomske razmere v več delih Somalije še vedno ne omogočajo vračanja velikega števila beguncev, zato poziva EU in njene države članice, naj sodelujejo s somalskimi oblastmi pri ponovni vzpostavitvi stabilnosti v državi;
11. poziva EU in mednarodne partnerje, naj pospešijo prizadevanja za zagotovitev prehranske varnosti v Somaliji in preprečitev grozeče lakote;
12. poziva EU, naj zagotovi, da bo v programih premestitev v regiji posebna pozornost namenjena odgovornemu premeščanju ranljivih skupin oseb v varne regije, da ne bi bile izpostavljene grožnjam radikalnih in terorističnih skupin, kot je Al Šabab;
13. poudarja potrebo po boljšem upravljanju meja med Somalijo in njenimi sosednjimi državami, kjer domnevno delujejo mreže trgovcev z ljudmi in tihotapcev ljudi ter tihotapcev orožja, drog in drugega nezakonitega blaga, ki financirajo kriminalne in teroristične dejavnosti; pričakuje, da bo misija EU za usposabljanje v Somaliji tesno sodelovala z misijo AMISOM in somalskimi oblastmi za izmenjavo dobrih praks izboljšane upravljanja meja z namenom prijete trgovcev in tihotapcev;
14. poziva Afriško unijo in podregionalne afriške organizacije, naj dosledno upoštevajo regionalno razsežnost in preprečijo nadaljnjo destabilizacijo te regije, zlasti z vzdrževanjem stalnega političnega dialoga med državami v tej regiji; poziva Evropsko unijo, naj v zvezi s tem na najvišji ravni sodeluje z regionalnimi afriškimi partnericami;
15. opozarja, da sta varnost in stabilizacija še vedno največja izziva v regiji, in vztraja, da mora Afriška unija natančno spremljati razmere in vzdrževati stalni politični dialog z organi kenijske vlade;
16. izraža zaskrbljenost zaradi vpliva odločitve administracije ZDA, da bo zmanjšala svoj prispevek k agencijam Združenih narodov za 640 milijonov USD, na razmere v regiji; vztraja, da so prostovoljni prispevki EU k skladom in agencijam Združenih narodov, ki znašajo polovico njihovega celotnega proračuna, bistveni za ohranjanje miru in varnosti v svetu;
17. poudarja, da bi primanjkljaj v proračunu agencij Združenih narodov, kot je UNHCR, ki zagotavljajo zaščito, zatočišče in humanitarno pomoč v težkih in zapletenih razmerah, le prispeval k povečevanju varnostnih izzivov, ki jih povzročajo kronična prezasedenost, tveganje za bolezni, sezonske poplave in tveganje lakote;

18. poudarja dejstvo, da je EU prek svoje politike zunanjega delovanja in varnostne strategije zavezana zagotavljanju humanitarne pomoči, gospodarskega razvoja, močnih državnih institucij, dobrega zdravstvenega varstva, izobraževanja in demokracije v regiji;
19. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.